

مذکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۹ تیرماه ۱۳۲۲

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - بقیه شور در گزارش کمیسیون بودجه راجع به ۵۰۰ میلیون
اعتبار وزارت خواربار و تصویب آن
۳ - معرفی آقای حسین سمیعی بوزارت کشور و آقای خلیل فهیمی
بوزارت مشاور از طرف آقای نخست وزیر
۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس دو ساعت و ربع پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس پنجشنبه ۱۶ تیرماه را آقای (هاشمی) منشی قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت

مجلس تصویب شد .

[۲ - بقیه شور در گزارش کمیسیون بودجه راجع به ۵۰۰ میلیون ریال اعتبار وزارت خواربار و تصویب آن]
جمعی از نمایندگان - دستور .

رئیس - بقیه شور در گزارش کمیسیون بودجه راجع
اعتبار وزارت خواربار مطرح است جمعی از آقایان در جلسه
گذشته صحبت کردند حالا آقای مؤید احمدی میخواهند

صحبت کنند.

مؤید احمدی - عرض کنم بنده دو سه موضوع بود که
یادداشت کرده ام و میخواهم از آقای وزیر خواربار در این
موضوعاتی که ذکر میکنم سؤال کنم . عرض اولم این است
که هر کس هر قرضی که میکنند اول از دائن میپرسد که
سر کار پولی دارید بمن قرض بدهید یا نه بعد از آنکه گفت
دارم و در شرایطش توافق حاصل کردند البته معامله میشود
من خواستم از آقایان سؤال کنم آیا حضرتعالی با بانک مذاکره

این مذاکرات مشروح یکصد و هشتادمین جلسه از سیزدهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

غائبین با اجازه - آقای فاطمی .
غائبین بی اجازه - آقایان . مجدضیائی - طوسی . شه دوست - دکتر ضیاء - دکتر سمیعی - اورنگ - طالش خان - مشیردوانی - شجاع - دکتر
منگ - مهدب - معتصم سنگک - فرشی - دادور - کازرونیان - نمازی - سلطانی - صادق وزیری - شهابنگ - کامل ماکو - حریری - فرمانفرمایان .
دیرآمدگان بی اجازه - آقایان : مسعودی خراسانی - مکرم افشار - اکبر - خسرو شاهی - مستشار - امامی - نقابت - نصرتیان -
بوداییان -

فرموده‌اید و بانک حاضر است این پنجاه میلیون را قرض بدهد یا حاضر نیست؟ اگر الان ما رأی بدهیم که پنجاه میلیون از بانک قرض کنید اگر فردا بانک بگوید ندارم این يك چیز خوبی نیست بنده عقیده ام این است که اول توافق نظری بین وزارت خواربار و بانک پیدا شود آنوقت ما رأی بدهیم عرض دوم بنده این است که در این لایحه پرداخت این وجه معین شده که تا شهر یور ۱۳۲۲ این وجه را وزارت خواربار از بانک دریافت کند و تا شهر یور ۱۳۲۳ بپردازد لکن آن ۲۰۵ میلیونی که سابقاً گرفته شده پرداخت آن بچه ترتیب است و آن معلوم نشده است و پیش بینی نشده است که چطور بپردازد و چه وقت پرداخت خواهند کرد این دو موضوع موضوع سوم این است که آقا در جواب آقای طباطبائی و سایرین فرمودید چون جنس را گران خریدیم و نان را ارزان فروخته‌ایم يك ضرری وزارت خواربار کرده است اولاً اینجا باید معلوم شود که چه مبلغی از این صد و پنج میلیون ضرر کرده‌اید و چه مبلغی باقیمانده است و مابقی آن کجا است و چیست ما فرض می‌کنیم که دولت ضرر کرده‌اید آن يك ثلث آن کجاست، اقلاً آن يك ثلث باید برگردد بخزانة مملکت و به بانک پرداخته شود پرداخت قرض بانک نسبت بآن يك ثلث چه شده است بعلاوه يك موضوع دیگری هم هست که خواستم آنرا هم آقا توضیح بفرمایند و آن حکایت قند و پارچه است اگر از گندم ضرر کرده‌اید آنها که پنج برابر فایده کرده است چیت پنج قرانی شده است هیچ‌ده قران پارچه پانزده قرانی شده است چهار تومان و كذلك سایر اجناس آنها هم که دست وزارت خواربار بوده است و منفعت کرده است منافع آنها چه شده است؟ بخزانة مملکت رفته است بحساب این قرض رفته است؟ اینها را من نمیدانم و سؤال میکنم در صورتیکه گندم ضرر کرده است آنها که منفعت کرد چه شده است آن نفع از این منافع به بانک رفته و قرض بانک پرداخته شده است؟ این توضیحات را خواستم آقای وزیر خواربار بدهند که این رأی را که ما میدهم از روی حقیقت و صحت باشد.

۵ خبر - راجع به پرداخت این پنجاه میلیون همینطور که در خود لایحه هم مصرح است و مذاکره شد موعده پرداخت آن معین شده است و البته برای مذاکره با بانک هم قبلاً دولت جلب موافقت بانک را کرده است و اگر هم نشده باشد جلب موافقت بانک را خواهند کرد و خود وزارت دارائی و دولت این قسمت را موافقت کرده‌اند و تقبل کرده‌اند و بابت محاسبه آن هفتاد و پنج میلیون هم ضرر آنرا در حدود پنجاه و هفت میلیون در این چهار پنج ماه اخیر بر آورد کرده‌اند و آن قسمت دیگر را هم که مذاکره شد قبلاً وزارت دارائی گرفته و مربوط بوزارت خواربار نبوده و این يك موضوعی است که البته فعلاً پا در هواست و در این لایحه ترتیب پرداخت آن معلوم شده که تا شهر یور ۱۳۲۳ پرداخت خواهد شد و بانک هم موافقت خواهد کرد.

وزیر خواربار - راجع باین لایحه که مطرح است آقای مؤید احمدی فرمودند که آیا با بانک مذاکره شده است یا نشده است البته این مذاکره شده است و با آقای دکتر میلسپو رئیس کل دارائی مذاکره شده است حتی کتباً ایشان موافقت خودشان را اعلام کرده‌اند بنابراین از این حیث جای نگرانی نیست و ثانیاً دریافت این وجه از بانک هم همانطور که خودتان متوجه هستید و در لایحه هم قید شده است بتدریج است بهمان تدریجی که غله خریداری میشود بهمان نسبت هم در مدت این چند ماه بتدریج این پول گرفته میشود اما راجع به عوائد قند و چای و شکر و قماش اینها منافع مربوط بوزارت خواربار نیست آنها در تحت عنوان حساب اقتصادی و بازرگانی است و يك حساب دیگری دارد عوائدی هم بکمیارد آن عوائد مستقیم بخزانة دولت و وزارت دارائی می‌رود و به آنجا پرداخت میشود و ابتدا با این قسمت خواربار یعنی خرید غله مخلوط نشده و نخواهد شد آن يك حساب دیگری دارد و این يك حساب دیگری دارد. این بود خلاصه توضیحاتی که لازم بود بنده عرض کنم.

رئیس - آقای انوار

انوار - آقای دشتی فرمودند من موافقم بلی من موافقم.

ولی نه موافق تام مثل آقای امیر تیمور يك موافق کامل مخالف هستم و يك موضوعی بود که میخواستم بعرض برسانم و آن این است که از یک نفر از تجار محترم خوزستان چیزی شنیدم که مخصوصاً شب گذشته برای من صحبت میکرد و آنرا بعرض مجلس میرسانم آقای نقابت هم چند مرتبه این را هم سال گذشته و هم امسال در مجلس بیان کردند که سال گذشته اهالی خوزستان برداشتند تلگراف کردند که الان ما گندم را تنی صد و پنجاه تومان میتوانیم بخریم بما اجازه بدهید بخریم تلگراف کردند (خجالت میکشم از آقای بدر) و آقای لقمان نفیسی رئیس گندم اجازه نداد مدتی گذشت و گندم ترقی کرد اطلاع دادند که ما تنی دو بیست تومان میتوانیم بخریم و اگر تأخیر شود به خزانه دولت ضرر می‌خورد باز هم اجازه ندادند وقتی که اجازه ندادند تمام گندم‌ها را خریدند و بردند به بصره بعد از آنکه این گندم‌ها رفت به بصره بعد از مدتی برای نان خوزستان به مضیقه افتادند و اطلاع دادند که نان نیست و مردم دارند از گرسنگی می‌میرند چاره بکنید تلگراف پی در پی آنوقت اجازه دادند که گندم بخرند خدا شاهد است آن حاجی که برای من نقل میکرد میگفت عین همان گندم‌هایی که از خوزستان بار کرده بودند همان‌هایی که تنی صد و پنجاه تومان خریدند بودند هر تن به هزار و دو بیست تومان وارد خوزستان کردند همان گندم خودمان را با این قیمت از بصره آوردند این ضرر را کردند و ده هزار نفر هم از گرسنگی تلف شدند.

با اینکه تجار آنجا اجتماع کردند جمع شدند انجمن خیریه تشکیل دادند که فقراء از گرسنگی نمیرند معذک ده هزار نفر در خوزستان تلفات دادند پول دادند چوب را هم خوردید پیاز هم خوردید برای خاطر چه؟ برای خاطر اینکه پارسال لقمان نفیسی را با آقای بدر عرض کردم امسال هم با آقای تدین عرض میکنم کسانی را که يك سوابقی دارند و آن سوابق را همه در مملکت دیده‌اند و نشان کنید دیگر اینطور نمیشود که هر روز جنازه آنها را هم بکشید و بیاورید و بگوئید سلام علیکم بمقام نخره سلام بر شما بیائید و کار کنید

نه آقا بس است دیگر و نشان کنید بروند پی کارشان اینها همان هائی هستند که آن کارها را کردند و همان مصلحت بینی او باعث شد که ده هزار نفر از گرسنگی مردند و همان گندم تنی ۱۵۰ تومان دو بیست تومان را بهزار و دو بیست تومان خریدند امسال هم باز دو مرتبه همان لقمان نفیسی آنجاست یکی از تجار محترم آنجا که یکی از رفقای من است و در مجلس مؤسسان هم بود آقای ابریشم کار یکی دیگر از تجار محترم آنجا که در واقع راس رئیس تجار آنجاست همینطور تجار دیگر اینها این سه چهار نفر از تجار محترمند رئیس اطاق تجارت رئیس برق رئیس شرکت اینها محل اعتماد و اطمینانند يك سوابق خوبی دارند سوابق نمتدی در این کشور پیدا کرده‌اند آمده‌اند بدون جهة اینها را گرفته‌اند و تبعید کرده‌اند مثل اینکه سر تیب زاهدی رفته شیخ خزعل را گرفته و توقیف کرده و آورده است این خوب ترتیبی نیست این کسانی که احتراماتی برای خودشان ایجاد کرده‌اند چرا گرفته و تبعیدشان کرده‌اند در کجا این طور است همانطور که آقای معذل هم اظهار کردند من از این قضیه آقای ابریشم کار خیلی متأسف شدم و چون آقای وزیر خواربار در جواب آقای معذل بیان کردند که بایشان دخلی ندارد آقای نخست وزیر را بگوئید بایشان این جواب بدهند رسیدگی بکنند وزارت کشور تحقیق کند این موضوعات چیزی نیست که بشود همین طور مسامحه کرد و گذشت آقای وزیر خواربار در این قسمت باید مساعدت بکنند که این جور نشود خوب ما الان بگوئیم این لایحه شما بگیرد و بروید و این پول را هم بدهید این گندم‌هایی که ما مورین وزارت خواربار رفته‌اند در ولایات درو را همین در خوار در شهریار در ساوجبلاغ در فارس خوزستان در آذربایجان در جاهای دیگر تهیه کرده‌اند این را چکار میکنند این را قضاوت بکنید میانه نفی و اثبات بقول حکماء واسطه نیست میگوئید آیا بخرند یا نخرند اگر میگوئید ما ملائکه شده‌ایم گندم نمی‌خواهیم محتاج نیستیم نمی‌خوریم یا خیر محتاج هستیم جسمانی هستیم مادی هستیم غذا باید بخوریم و گندم باید بخریم خوب اگر باید گندم بخریم

چه جور باید خرید میفرمائید مأمور برود بزور از شان بگیرد و بیاورد یا پول باید داد آقای وزیر خواربار میفرمایند دو موضوع است يك موضوع حساب است یکی هم موضوع این پول که باید بایشان داد که بروند بکلی جنس بخرند و وارد انبار کنند که اطمینان همه باشد ولی آنچه چیزی که باین جامربوط نیست موضوع حساب و امه‌های گذشته است اینجاست که لایحه تفریح بودجه نیآورده اند لایحه جمع و خرج بودجه که نیآورده اند من هرچه داد زدم نه لایحه بودجه آمد نه تفریح بودجه بهر حال این لایحه خرید جنس است آقایان میدانید و دیدید منظره بدبختی و دل خراش سال گذشته را این منظره را که دیدید در نظر بگیرید این بلای بی پیر را که در طهران دیدید در نظر بگیرید حالا بحمد الله خداوند تبارک و تعالی تفضل کرده است محصول هم خوب شده آقای تدین هم بینی و بین الله خوب کار کرده پس حالا دست ما باز است اعتبار بدهیم که بروند و بخرند و تأمین کنند بعد بیاورند و پولش را برگردانند یا باید بزور بگیریم . بزور را که اجازه نمی دهیم اگر هم بگوئیم آقایان نمیخواهند این هم که نیست؟ پس خودتان قضاوت کنید آیا میانه نفی و اثبات میشود واسطه قرار داد چکار میکنیم و لش کنیم و برویم این همان حرفی است که آقای بهبهانی فرمودند که مأمور آمده است جنس ما را توقیف کرده است خرمن ما در بیابان مانده است بیائید و تکلیف ما را معلوم کنید تکلیف چه چیز است و لش کنیم که برود یا پول بدهیم که بخرند عقیده من این است که باید خرید حالا آقای امیر تیمور مخبر کمیسیون بودجه در بعضی چیزها به بنده يك مرحتی میکنند بنده بایشان بی ارادت نمیکنم ولی مخالفت نفرمائید با آقای طباطبائی من هیچوقت نمی توانم موافقت کنم (طباطبائی - صحیح است) ما هیچوقت با هم توافق پیدا نمی کنیم اختلاف است اختلاف متناقضین است اختلاف بین جهل و علم است (خنده نمایندگان) نفی و اثبات با هم متناقضند بهر حال باید این موضوع را بحث کرد من میگویم آقا موقعی است که گندم حاضر است

در سرخرمن باید بروید بخرید حالا نمی شود گفت ما رأی نمی دهیم آقای وزیر خواربار یا وزیر دارائی یا رئیس الوزراء بروند لایحه بیاورند که پارسال یا سال قبل از آن ما تفریح بودجه را ندیده ایم آنرا بیاورند این نمیشود آقا؟ بهم مربوط نیست البته باید بودجه را بیاورند تفریح بودجه را بیاورند صورت رسیدگی بمحاسبانشان را بیاورند در مسئله اقتصادیات هم با آقا موافقم و میدانم که چه خاکی بر سر این مردم ریخته اند بعد از آن قضایای شهریور و تشکیل کابینه آقای فروغی و آمدن آن دو وزیر فعال یکی آقای آهی و یکی آقای دکتر نفیسی اینها باید از آنوقت باین حساب ها رسیدگی شود موضوع اقتصادیات بوده است برنج بوده است قماش بوده است قند بوده است شکر بوده است چائتی بوده است شصت ملیون پولی بوده است که از اعلیحضرت گرفته اند این حسابها همه باید رسیدگی شود این صحیح ولی باین مسئله مربوط نیست باصطلاح آن شخص اداری که میگفت هر چیز يك جریان و يك پرونده علیحده دارد پرونده اینجا فعلاً اجازه دادن بوزیر خواربار است که برود برای آذوقه مردم جنس بخرد پرونده دیگر هم راجع به مسائل اقتصادی علیحده است باید رسیدگی شود بنده هم همراه سؤال کنید استیضاح کنید که چرا اینطور شده بنده هم میدانم توتون چطوری رفت بالا و بان پایه رسید سیکار هم در نظر همه تان هست هکذا چیز های دیگر .

طباطبائی - پس شما بیائید استیضاح کنید .

انوار - چشم اما میل شما استیضاح نمیکنم . من بیگدار بآب امیزم (خنده نمایندگان) پس بنا بر این حرف وقتی که منطقی شد خریدار دارد بنا بر این این لایحه را موافقم زیرا موقع موقعی است که ما نمیتوانیم از ش صرف نظر کنیم نمیتوانیم از مردم بگذریم و بگوئیم خیلی خوب مختارند آن مسئله دیگری است ولی بنده خواستم عرض کنم جنسی که حاضر است باید برای تأمین نان مردم پول داد که بخرند و بدهند .

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر (آقای بدر) - ضمن

فرمایشات آقای انوار شمه ای راجع بجمع آوری جنس سال قبل بود که تذکر دادند که شب قبل یکی از تجار خوزستان نزد ایشان آمده و گفته که سال قبل آقایان تجار حاضر بودند جنس را برای دولت خریداری کنند و جواب داده نشده . بنده خواستم ایشان را مستحضر بدارم اطلاعی را که آن تاجر باقا داده است صحیح نبوده آقای ناصری هم اطلاع دارند و در کار بوده اند .

ناصری - اشتباه میفرمائید این قسمت را تکذیب میکنم و اطلاع دارم در آن تاریخ همانطوری که آقای انوار اظهار کردند صحیح است و جواب بآنها داده نشد .

وزیر بازرگانی و پیشه و هنر - این قسمت از طرف دولت مراجعه شد بآنها که شما برای دولت جنس جمع آوری کنید و ما بشما يك حق العملی خواهیم داد آقایان گفتند ما اینکار را میکنیم ولی نمیتوانیم بشما اطمینان بدهیم گفتیم يك حداقلی جالا معین کنید چهار هزار تن پنجهزار تن گفتند که ما هیچ نمیتوانیم و حاضر نیستیم حداقل معین کنیم ما ممکن است خریداری کنیم دو هزار تن سه هزار تن پنجهزار تن دولت دید که اگر اختیار بدهد بدون تضمین و بدون اینکه تأمینی داشته باشد که بالاخره از اینجا چه مقدار جنس ممکن است تهیه شود و بالاخره آنچه هزار تن هم که ممکن است خود دولت تهیه بکند و خریداری بکند از دست برود این بود که باین جهت موافقت حاصل نشد . قضیه اش پلین بوده و اینکه گفته اند که اینها حاضر بوده اند مقدار زیادی جنس جمع آوری کنند و دولت باین موضوع ترتیب اثر نداده این خلاف واقع است

رئوس - آقای دکتر ملک زاده

دکتر ملک زاده - عرض کنم بنده عقیده ام بر این است قبل از اینکه هر اظهاری بشود حقیقه باید ملت ایران از خداوند متعال سپاسگذار باشد که در این سال که تمام درها بسوی ما بسته بود در های رحمت الهی بروی ملت ایران باز شد و الا این اعمال ناچیز ما در مقابل مشکلات زیادی که در پیش بود شاید نمیتوانست آنقدر مؤثر واقع

بشود . اما راجع باین لایحه ای که دولت آورده است بنده زیاد وارد این موضوع نمیشوم چون دو جلسه است دارد صحبت میشود که آیا وزارت خواربار خوب بود یا نبود این وزارت خوارباری که تأسیس شده است میلیونها خرج تأسیس آن شده است و امروز سرخرمن است دولت آمده است اعتباری از مجلس شورای ملی میخواهد برای اینکه تا موقع مقتضی است و تا وقت نگذشته است بشود این يك مشت محصولی که توی بیابان ها مانده است جمع آوری کند و یقین بدانید که اگر در سال گذشته یکی از بد بختیهای ملت ایران همین بود که هم چوب را میخورد و هم پول را میدهد هم پیاز را میخورد و کار را در موقع نمیکند زحمت را هم میکشد ولی چون بموقع نمیشود نتیجه ای از کار خودش نمیبرد بالاخره اگر آن صد و چند میلیون را در موقع خودش داده بودید این امراض بیشتر نمیشد و شاید این عده از میان نمیرفتند . الآن هم بد بختانه این مرض تیفوس مثل زمستان هر روز صد ها تلفات در این مملکت دارد و این در نتیجه کمی خواربار و بسیاری از مصائب دیگر است بنا بر این آقا فرق است ما بین يك حرفی که فلان آدم توی کوچه میزند که اگر خوب شد میگوید دیدی گفتم و اگر بد شد میگوید چرا کردی با يك حرفی که در يك مرکز رسمی که مسئول مقدرات مملکت و مردم است زده میشود آقا الآن سرخرمن است مهمترین چیزها و مؤثر ترین قضایا در مملکت نان است الساعه که سرخرمن است مقداری گندم توی بیابانها گذاشته شده چندین صد میلیون هم پول خرج شده آیا باید این را هم بحال خودش واگذار کرد و از این مخارجی که تا بحال شده است صرف نظر کرد و نتیجه نگرفت؟ این رویه يك مردم جاهلی است بنظر بنده ولی اگر بنا باشد از آن پولی که قبلاً داده شده است نتیجه گرفت و این خرمنی که توی بیابان ریخته شده جمع آوری کرد که دو باره مملکت دچار قحطی و بد بختی نشود بعقیده من واجب و ضروری است که این اعتبار بدولت داده شود و از دولت خواسته شود که کوشش بکند که نان آتیه

این مملکت را تأمین کند اما موضوع دیگری که میفرمایند اختلاس شده است البته در این مملکت راست هم میگویند دروغ هم میگویند ولی باید دید باید رسیدگی کرد کمیسیون معین شده است برای رسیدگی اگر بان کمیسیونی که برای رسیدگی تشکیل شده است اعتماد ندارید بسیار خوب - یک کمیسیونی که مورد اعتماد خودتان باشد از مجلس تشکیل بدهید که نظارت بکند جلو گیری کند دزد را مجازات کند ولی این قضیه مربوط باین نیست که ما خواربار یک مملکتی را زیر پا بگذاریم و با مقدرات مردم و جان مردم بازی کنیم برای اینکه از چشم و ابروی فلائکس من خوشم نیاید یا اینکه فرضاً چهار نفر تجاوز تعدی کرده اند بنا بر مسئولیتی که مجلس شورای ملی در مقابل آتیه و در مقابل مال و جان مردم دارد و نظر باینکه چندین صد میلیون تا حالا خرج شده است امروز روزی است که از آن باید نتیجه گرفته شود حالا اگر میخواهید آن نتیجه را خراب کنید و آن زحمات از بین برود مختارید ولی اگر میخواهید از این زحمات و پولهائی که داده شده است نتیجه گرفته شود باید با سرعت اوقات سعی بکنید کوشش بکنید این جنسی که الان در بیابان ریخته است جمع آوری کنند و بنده البته امیدوارم با این بیانی که شده است شاید انشاء الله موضوع کوپن هم ازین برود و نان مردم تأمین شود و وضعیت مردم خوب شود و در رفاه و آسایش باشند این عقیده بنده است .

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود :

پیشنهاد آقای طباطبائی -

پیشنهاد میکنم در آخر ماده واحده تبصره زیر اضافه شود تبصره ۱ - دولت مکلف است در ظرف یکماه بحساب وزارت خواربار بابت یکصد و پنج میلیون تومان وامی که قبل از تصویب این قانون بان وزارت خانه داده شده رسیدگی نموده چگونگی این حساب را با تصدیق رئیس کل دارائی طبع و نشر نماید

طباطبائی - آقای انوار یک قدری در خلط مبحث معلوم

میشود بد نیستند و خلط مبحثی که کردند در آقای دکتر هم یک قدری اثر کرد . صحبت در سر این نبود که گندم خریداری نشود یا سرخر من مأمورین بروند توی خرنه های مردم و پول هم بمردم ندهند و جنس بگیرند کی همچو صحبتی کرد آقای من گفتم که پارسال مردم را از گرسنگی کشتید با این حرفها گفتم که پارسال تا حالا صد و پنج میلیون تومان این وزارت خواربار پول گرفته و حسابش معین نیست ضمناً لا اقل تصدیق شد از طرف وزیر خواربار که حسابها خیلی روشن نیست و ممکن است که حیف و میل هم شده باشد تقریباً همچو فرمودید که وارد بیستم و بمن مربوط نیست اگر حساب روشن و سر راستی بود آقای تدین چند ماه است در آنجا هستند میگفتند این حسابش هست و این طور است و آنطور است و من که وزیر خواربار هستم مسئول هستم رسیدگی کردم این هم صورت آن است ولی نگفتند یک چنین چیزی را و اظهار نکردند و نمیتوانند بگویند گفته شد که هی متصل وام از بانک ملی گرفتند - ~~آنها~~ است ولی پرداختش مشکل است کی و کجا؟ کسی میخواهد بدهید این پولها را؟ گفته شد که شما با این پول چندین خروار نقره حالا حساب گندم میفرمائید اگر همه پولها را داده بودید از قرار خرواری پانصد تومان هم گندم خریده بودید حساب کنید به بینید میتوانستید چقدر گندم بخرید و مجاناً بمردم بدهید ولی خوب پولها رفت و جواب متاها هم این حرفها است اگر این پولها را داده بودید گندم خریده بودید حقیقتاً مجاناً بمردم داده بودید حساب بفرمائید که وضع ارزاقی مملکت مخصوصاً طهران را در سال گذشته تا حالا بان وضع فلاکت و آن مجور بود البته دولت مکلف است که برود اجناس یعنی گندم و جو را تأمین کند و نگذارد در بیابان بماند یا احتکار کند و به نفع مردم و مملکت این ها باید خریداری شده اما با حساب صحیح و روشن پارسال بنده این جا در همین ابواب که صحبت میشد آقای بدر که گویا وزیر مالیه بودند یادام است دوسه مرتبه صحبت کردم و تذکر دادم چه بطور خصوصی چه در

مجلس که چرا دولت باید اتصالاً ضرر گندم را بدهد مگر همه مردم مستحقند . مگر همه طبقات بی چیزند چه معنی دارد که شما گندم را بخرید یک تومان و بمردم چهار قران پنجقران .

رئیس - آقا پیشنهاد است . مختصر بفرمائید .

طباطبائی - شما بفرمایید اجازه دادید بنده مخالفم و اجازه ندادید حالا باید توضیح بدهم در پیشنهادم

رئیس - در پیشنهاد باید مختصر توضیح داد راجع به پیشنهادتان صحبت بفرمائید

طباطبائی - بسته است بنظر مجلس اگر مجلس اجازه بدهد صحبت میکنم . اگر نمی دهد

رئیس - مجلس هم نمی خواهد اجازه بدهد آقا . مجلس نظامنامه دارد

طباطبائی - شما تابع مجلس هستید وقتی مجلس اجازه داد

رئیس - مجلس تابع نظامنامه است .

انوار - باید مطابق نظامنامه رفتار کرد .

طباطبائی - نظامنامه این است که شما حرفهائی که میزنید و مهملائی که گفتید بی جواب بماند ؟

انوار - تاریخ قضاوت میکند .

طباطبائی - گوش کن آقا . عرض کنم با این خلط مبحث با این مغالطه ها شما مردم را باین روز نشانید

رئیس - آقا ساکت شوید . بی ربط میگوئید - این چه وضعیتی است . شما حق ندارید این حرفها را بزنید

طباطبائی - شما حق ندارید آقا .

رئیس - حق دارم بشما میگویم . مغالطه میکنید . یعنی چه بروید پائین بروید به نشینید

طباطبائی - بنده نمیروم و باید حرفم را هم بگویم .

رئیس - بروید بنشینید آقا .

طباطبائی - ~~ببینید~~

رئیس - من در این مجلس نمی نشینم .

(آقای رئیس از محل خودشان برخاستند) . (همه نمایندگان)

عده ای از نمایندگان - تشریف ببرید آقا تشریف ببرید آقا . بفرمائید بفرمائید .

(آقای طباطبائی از پشت تریبون بجای خود

برگشتند و آقای رئیس نیز معاودت نمودند)

وزیر خواربار - آقای طباطبائی باینکه پریروز می فرمودند حلم و متانت مناسب است امروز متأسفانه بر عکس آن رفتار کردند . بنده قبل از اینکه اظهار عقیده نسبت باین پیشنهاد بکنم لازم میدانم برای تکمیل دلایلی که ایجاب کرده است این لایحه را تقدیم کنم و در جلسه گذشته بواسطه کسالت مزاجی که داشتم نتوانستم بیان کنم حالا بقدر چند دقیقه توضیحاتی بدهم تا معلوم شود که حقایق و حیثیتها و هو و جنجال در خارج میخوانند روی این حقایق گل اندود شود این جارا نمی گویم بیرون را عرض میکنم .

اولاً این صورتی که در دست بنده است سند است متجاوز از هشتاد نقطه و شهرستان در آن ذکر شده ۸۷ الی ۸۸ شهرستان است که وزارت خواربار با آنها کمک کرده است و با آنها آذوقه رسانده است و خسارت دیده است دولت بنده در چند ماه پیش در موقعی که آن لایحه ۲۵ میلیون تومان مطرح بود این صورت را در این جا خواندم ولی متأسفانه معلوم میشود که فراموش شده است حالا عرض میکنم اول قزوین بعد زنجان بعد میانه . عراق - کرگان - سمنان دامغان - شاهرود - طهران - قم - ساوه - تبریز - ارسباران مرند - اردبیل - خلخال - آستارا - سراب - خوی - شاهپور ماکو - رضائیه - مراغه - میاندوآب - تکاب - همدان استرآباد - سقز - رزن - گروس - سنندج - ایوان دره کرمانشاه - صحنه - کنگاور - هرسین - ملایر - نهاوند توپسرکان - اهواز - دزفول - خر مشهر - بروجرد - درود خرم آباد - گلپایگان - خمین - الیگودرز - خوانسار - مرزبان شیراز - آباده - فسا - داراب - کازرون - لار - بوشهر - لنکه - عباسی - جاسک - چاه بهار - ریکک - برازجان کرمان - زرنند - بم - رفسنجان - سیرجان - جیرفت - زاهدان - خاش - ایران شهر - زابل - مشهد - نیشابوز -

جام - سبزوار - قوچان - درجز - بجنورد - تربت حیدریه
کاشمر - بیرجند - اصفهان - شهرگرد - شهرضا - یزد -
در تمام این نقاط معلوم است که مصرف ماهانه چقدر است و
بهای خرید چقدر است و بهای فروش چقدر است و ضرر در
یکماه چقدر است اگر تمام اینها را بخواهم عرض کنم مفصل
است و وقت مجلس گرفته می شود ولی چندتای آنرا
بطور نمونه عرض میکنم. قزوین مصرف متوسط در یکماه
صد و پنجاه تن بهای خرید سه هزار ریال در هر تن فروش دو
هزار و صد ریال ضرر حاصل بریال ۱۳۵ هزار ریال در ماه
طهران متوسط در آن تاریخی که داده شده است هفت هزار و
پانصد تن خرید ۳۵۰۰ تومان - فروش ۱۷۵۰ ریال یعنی
۱۷۵ تومان ضرر حاصل در هر ماه می شود سیزده میلیون و
یکصد و بیست و پنج ریال - بیائیم به یزد که آخرش آنجا است -
خرید سیصد تومان فروش دویست تومان ضرر حاصل یکصد
و هفتاد هزار ریال این ضررش مال یزد است بنابراین وقتی
که باین صورت ملاحظه بفرمائید ضررها را بطور کلی در
نظر بگیرید آنوقت معلوم خواهد شد که این ضرر روزیانهائی
که وارد شده است فقط مربوط به تهران نیست بلکه مربوط
به تمام این نقاط است عرض کردم وزارت خواربار کم یا زیاد
بهمه جا کمک کرده است حالا تفاوت حاصل از این بهای
خرید و فروش از کجاها حاصل شده است آنرا هم بطور اجمال
عرض میکنم که چه بوده است سبب زمینى بتوسط بانک
خریداری شده و بجای نان یکمقدار زیادش باهالی داده شده
است در نقاط مختلفه خرید از قرار کیلوئی شش ریال و پانزده
دینار این خرید بدون سایر مخارج است صرف خرید است .
هزینه حمل و نقل مصارف از قبیل گویى و لوازم فروش نیست
حالا عرض میکنم سبب زمینى خریدش از قرار کیلوئی شش
ریال و پانزده دینار چه مقدار خریداری شده ؟

دو میلیون و هشتصد و پنجاه و یک هزار و سی و هشت کیلو آنوقت
چقدر بفروش رفته بعد از بختن کیلوئی دو قران ملاحظه
بفرمائید این يك عمل حالا عرض نمیکنم کرایه چقدر
گرفته و سایر مصارف آن چقدر شده بخود خریده شده است

تنی هشتصد تومان کیلوئی میشود هشت ریال آرد شده پخته
شده و داده شده است بمردم کیلوئی دو قران هم چنین ذرت
کیلوئی پنجریال و پنجاه دینار بعد فروخته شده است بمردم
کیلوئی دو ریال بعد از آسیا شدن و آرد شدن که
بصورت نان در آمده است و بمردم فروخته شده است یکنی از
جمله وسایلی که خیلی اسباب صرف پول شده است مسئله
کرایه است و این را از نظر دور نکنند مثلاً از بوشهر به
اهواز خواربار فرستاده ایم به یزد خواربار فرستاده ایم این
جنس باید از بوشهر بیاید به شیراز بیاید به اصفهان از اصفهان
برود به یزد فاصله بین بوشهر و یزد را وقتی در نظر بگیریم
متجاوز از هزار کیلو متر است کرایه از قرار تن کیلو متر
دو ریال و شصت دینار حد وسط است بنابراین ملاحظه
بفرمائید که يك تن گندم یا جو یا ارزن یا ذرت را از بوشهر
بخواهیم حمل کنیم و ببریم به یزد متجاوز از دویست تومان
باید کرایه داد یا مثلاً از قصر شیرین بخواهیم جنس بپهران
بیاوریم شما فاصله اش را در نظر بگیرید و کرایه اش را حساب
کنید یا از تبریز بخواهیم جنس بپهران بیاوریم فاصله اش را
در نظر بگیرید یا از مشهد باین جاها از همدان باین جا از
خرم شهر به دزفول از دزفول باصفهان یا باینجا تمام این
فواصل را در نظر بگیرید کرایه اش را حساب بکنید تمام این
جریانات را که ملاحظه بفرمائید تصدیق خواهند فرمود که
چه مبلغ سنگینی بابت کرایه باید داد بنابراین عریضی که
بنده کردم تصور میکنم مبتنی بر منطق و دلیل باشد بنده عرض
کردم مطابق هیچ قانونی و هیچ شریعتی در دنیا کسی که
متصدی يك کاری نبوده است نمیتواند مسئول آن کار واقع
شود (صحیح است) يك ماده قانون يك آیه آسمانی يك
خبر مذهبی بمن نشان بدهید که واقعا کسی متصدی يك کاری
نباشد و مسئول باشد .

هاشمی - وزارت خانه مسئول است .

وزیر خواربار - اجازه بدهید از نظر شخصی عرض میکنم
البته وزارت خانه مسئول است بنده از وقتی که متصدی این
کار شده ام این را مختصراً باید عرض کنم **کنک** چهار چاه

محتظورانی بوده ام و گرفتار چه وضعیتی از حیث عدم انتظام
اداری بودم و مشغول شدم تمام این کارها را اصلاح کنم از
جمله چیزهائی که مورد توجه من بوده است یکیش همین
رسیدگی بحساب ها بود البته این يك مجرای قانونی دارد
مجرای قانونیش هم وزارت دارائی است و از وزارت دارائی ما
خواستیم کسه بیایند و رسیدگی بکنند بحساب ها و هر چه
زودتر به نتیجه برسیم سه نفر هم فرستادند این سه تا کم است
این عقیده بنده است شش تا بفرستند وزارت دارائی محاسب
و باز رس برای رسیدگی بفرستند نمیخواهید و میل دارید
کمیسونی معین کنید خیلی خوب بنده که حرفی ندارم و
حاضر و حتی از وقتی که بنده متصدی شده ام مکرراً مورین
خواربار تلگراف اکید صادر کرده ام که صورت حسابها ایشان
را بدهند و اکثر تاکنون صورت حسابها ایشان نرسیده است
اینرا هم عرض کنم بیشتر رؤسای خواربار همان رؤسای دارائی
در محلها هستند نه يك مأمورین منتقل و جدا گانه و بر رئیس
محاسبات مرکزی وزارت خانه هم من مکرراً تأکید کرده ام
او هم مکرراً اقدام کرده و دزصدد بر آمده است که صورت
حسابهای جزء این نقاط تهیه شده و بعرض برسد باتمام این
حرفها تصور نمیکنم که باین زودیها این حسابی را که
آقایان در نظر دارند رسیدگی شود ولی باتمام اینها برای
تأکید این مسئله بنده حاضر و موافقت میکنم باسه ماه .

طباطبائی - بنده هم موافقت میکنم سه ماه نوشته شود .

مخبر - بنده هم قبول میکنم .

هاشمی - باقید سه ماه ؟

مخبر - بلی .

هاشمی - پس این تبصره ضمیمه ماده واحده میشود .

رئیس - پیشنهاد دیگر .

پیشنهاد میکنم ماده واحده از نظر دوم از کلمه بتدریج
به بعد ایشطور اصلاح شود .

بتدریج مبلغ پانصد میلیون ریال از بانک ملی ایران
وام گرفته فقط بمصرف خرید گندم و جو برساند .

طباطبائی

طباطبائی - بنده مقصودم این بود که چون امسال
محصول فراوان است و کافی است اگر در سال گذشته دولت
احتیاج داشت و مجبور بود از مواد دیگری برای تأمین نان
استفاده کند امسال بطوریکه فرمودند آن مضیقه بر طرف
شده است حالا هم فرمودند در ضمن بیانانشان که گندم زیاد
دارند و این فایده هم بر اثر پیشنهاد مترتب است این است
که دولت بیشتر میتواند گندم و جو را از بیابانها جمع آوری
کند و بنده تصور میکنم که مثل سالهای گذشته در مضیقه
نیفتیم و این قسمت صرفاً برای خرید گندم و جو
مصرف شود و با دقت و مراقبت و کفایت و قدرت دولت انجام
گیرد و بنده شخصاً خیلی امیدوارم و قطع دارم که با این
ترتیب ما محتاج نخواهیم بود نخود و مواد دیگری را بقیمت
گزارف بخیریم و ضمیمه نان کنیم و حتماً میخواهیم وزارت
خواربار این ۵۰ میلیون را برای خرید گندم و جو اختصاص
دهد و بدستگاه اداری خرج نکند

انوار - برنج را هم ضمیمه کنید

طباطبائی - برنج را هم بنده موافقت میکنم

مخبر - با خوبی محصول و فراوانی آن و امیدواریهائی
که امسال هست عملاً منظور جنابعالی را دولت رعایت میکند
احتیاج هم امیدواریم نداشته باشد که جز گندم و جو مواد
دیگری برای مواد غذائی تهیه شود ولی غیر از گندم و جو
ممکن است همانطور که آقای انوار فرمودند برای برنج یا
ذرت هم که دولت تشویق کرده است زراعت آنرا احتیاج
داشته باشد این است که خواهش میکنم بعریض بنده اکتفا
بفرمائید و اطمینان داشته باشید که دولت عملاً این نظر
جنابعالی را تأمین خواهد کرد و خواهش میکنم پیشنهادتان
را مسترد بفرمائید

طباطبائی - بسیار خوب مسترد میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای اوحدی

تبصره زیر را بماده واحده پیشنهاد میکنم :

تبصره - پنج نفر از نمایندگان بانتخاب مجلس شورای
ملی برای نظارت معین میشوند که در امر خرید خواربار مورد
پانصد میلیون وام نظارت نمایند

اوحدی - حق قانونی مجلس شورای ملی و نمایندگان نظارت در کلیه امور مملکتی است با این وصف بنده این پیشنهاد را کردم که این عمل با نظارت مخصوص پنجنفر از آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی که با انتخاب مجلس معین میشوند انجام شود و این مطلب دلیل بر این نخواهد بود که من از نقطه نظر عدم اعتماد بدولت یا عدم اعتماد بوزارت خواربار این پیشنهاد را کرده باشم - خیر با کمال اعتمادیکه بوزارت خواربار و وزیر خواربار و دولت حاضر دارم این پیشنهاد را کردم که این صحبت ها پیش نیاید و اگر این پنجنفری حالا من پیشنهاد کردم سابق هم پیشنهاد شده بود و این پنجنفر ناظر بودند امروز این صحبت ها پیش نمی آید که این صد و چند میلیون کجا رفته و چطور شده و کجا حیف و میل شده است زیرا آنها ناظر بودند مراقبت میکردند حسابش را هم می گرفتند و میدادند به مجلس تمام نمایندگان و همه افراد هم مستحضر میشدند دیگر محتاج باین قسمت نبود حالا هم ضرری ندارد آقای وزیر خواربار این قسمت را قبول کنند که ۵ نفر از آقایان نمایندگان برای نظارت در خرید این خواربار معین شوند که با نظارت آنها این کار انجام گیرد چه ضرر دارد که نمایندگان منتخب مجلس هم در این کار نظارت کنند دولت هم در مضیقه نباشد در هر حال من این پیشنهاد را کردم و بسته است برآی مجلس

رئیس - این پیشنهاد شمارا مجلس قبول نمیکند - فلسفه ندارد مجلس که نمیتواند در اجرائیات دخالت کند

اوحدی - زای بگیرد

مخبر - بسته بنظر مجلس است

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای اوحدی - آقایانی که قابل توجه میدانند بر خیزند (هیچکس برخاست) - رد شد.

پیشنهاد آقای منشور خوانده میشود پیشنهاد راجع به ۵۰ میلیون در آخر سطر سه پس از جمله وام گرفته اضافه شود

تحت نظر رئیس کل دارایی طبق اختیارات قانون تثبیت

نرخ ها بمصرف برساند.

جمعی از نمایندگان - پس گرفتند - پس گرفتند **منشور** - خوب حالا که آقایان پس ندادند بنده هم پس میگیرم.

رئیس - پیشنهاد آقای معدل

معدل - بنده هم پس گرفتم

رئیس - پیشنهاد آقای روحی و آقای هاشمی

تبصره زیر را پیشنهاد مینمائیم:

تبصره ۵ - دیوان محاسبات مکلف است که دقیقاً بمحاسبات وزارت خواربار رسیدگی نموده و نتیجه آن را بعرض مجلس برساند.

روحی - بنده هم پس گرفتم

هاشمی - بنده هم پس گرفتم. چون با آن تبصره ایکه آقای طباطبائی پیشنهاد کردند و قبول شد نظر بنده هم تأمین شد.

رئیس - پیشنهاد آقای افشار

تبصره زیر را پیشنهاد مینماید

تبصره - وزارت خواربار مکلف است در تمام نقاطی که تشکیلات خواربار دارد طبق تقاضاهای اشخاص بمیزان آئین نامه قانون منع احتکار جواز آرد بدون مطالبه کوپن صادر نماید.

افشار - عرض کنم بنده عقیده دارم در این قسمت یک قدری اشتباه کرده اند هر قدر بمردم اجازه داده شود آرد وارد کنند خود وزارت خواربار راحت میشود ضرری هم بجائی نمیرسد پس چرا این اشکال تراشی ها در مرکز و ذراستانها میشود. بنده پیشنهاد کردم وزارت خواربار مکلف باشد هر کس که تقاضای جواز آرد میکند برای مصرف خودش بمیزان آئین نامه قانون احتکار باو اجازه بدهند که بتواند وارد کند و اما اینکه آقای وزیر خواربار فرمودند به مقدار کوپن بنده خواستم عرض کنم مقدار آردیکه مطابق کوپن بخواهند بدهند کافی نیست چون همین نانی هم که بمردم میدهند برای نوکرو کلفت و غیر ذلک همه مان در خانواده هایمان

داریم و امتحان کردیم این میزان برای صبحانه شان هم کافی نیست مردم ایران هم غیر از نان چیزی ندارند بخورند کوپن هم فایده ندارد چون مقدارش خیلی کم است. اگر اجازه بفرمائید با این پیشنهاد موافقت بفرمائید مجلس هم موافق است

وزیر خواربار - موضوعی را که آقای افشار پیشنهاد کرده اند برای اینکه در آئین نامه بتصویب مجلس رسیده است که این کار باید بشود وزارت خواربار آن را عملی می کند حالا برای اجرای یک موضوع مصوب یک چنین تبصره ای باین ماده دومر تبه اضافه شود مورد ندارد و صحیح نیست چون این موضوع تصویب شده وزارت خواربار هم آنرا عملی می کند بنابراین این پیشنهاد مورد ندارد.

افشار - مجلس موافق است جناب عالی هم موافقت بفرمائید **وزیر خواربار** - ما آن آئین نامه را اجرا میکنیم عرض کردم حالا که میفرمائید قبول کنند و مجلس موافق است بسیار خوب قبول میکنم.

مخبر - بنده هم قبول میکنم.

رئیس - پیشنهاد آقای سزاوار.

بنده پیشنهاد میکنم قسمت ماده واحده بطریق زیر اصلاح شود:

مبلغ مورد اعتبار را وزارت دارائی مکلف است از محل فروش اجناس مشروع در ظرف یکسال تا آخر شهر یور ۱۳۲۳ مسترد دارد.

هاشمی - اجازه بدهید آقای سزاوار پیشنهاد یگرتان را هم بخوانم.

سزاوار - بسیار خوب بفرمائید.

پیشنهاد دیگر آقای سزاوار:

بنده پیشنهاد میکنم بعد از عبارت (برای خرید مواد ارزاقی) کلمه (فقط) علاوه شود.

سزاوار - بنده با اساس این لایحه مخالفتی ندارم مخصوصاً با تسلط کلملی که آقای وزیر خواربار نسبت بامور وزارتخانه شان دارند البته جای نگرانی نیست ولی این کار

یک حسابی هم دارد بنده وقتی که در جلسه قبل در اصل ماده مذاکره میشد اجازه خواسته بودم ولی نوبت به بنده نرسید هفتاد و پنج میلیون وزارت خواربار اعتبار گرفته وام گرفته و خرج کرده است و میگویند ۱۷ میلیون آن باقی است که این ۱۷ میلیون هم بنظر بنده صفر است زیرا یک قسمت آنرا میگویند مطالبات است و یک قسمت آن اجناس است که هیچ معلوم نیست در کجاست پس در واقع آن قسمتی که قبلاً وام گرفته شده است از بین رفته و این پنجاه میلیون تومان هم ضمیمه آن میشود و اضافه میشود خوب عجبالتاً برای احتیاجات ضروری وزارت خواربار موافقت با این لایحه اشکالی ندارد ولی لازمه اش این است که در خرج آن دقت شود که برگردد و مسترد شود و یکی هم اینکه وزارت دارائی مکلف باشد تا آخر ۱۳۲۳ این را مسترد بدارد نه اینکه بطور مجاز نوشته شود که اگر فرضاً استرداد هم نکرد اهمیتی نداشته باشد بلکه باید وزارت دارائی مکلف باشد تکلیف داشته باشد که این وام را تا آخر شهر یور ۱۳۲۳ مسترد دارد یکی دیگر هم پیشنهادی کردم که راجع بکلمه فقط که فقط این اعتبار برای خرید مواد ارزاقی باشد برای احتراز از اینکه بسایر مصارف برسد و بصرف خواربار نرسد **مخبر** - در قسمت اینکه پیشنهاد فرمودید وزارت دارائی مکلف باشد که در ظرف این مدت آنرا دریافت بدارد این را وزارت دارائی که وام نمیدهد بانک ملی وام میدهد و بانک هم یک مؤسسه مستقلی است و شخصیت حقوقی دارد و غیر از سایر جاهاست شخصیت قانونی دارد و اگر در رأس موعده قانونی وزارت خواربار این دین را نپردازد خود آن مؤسسه ذی حق است و مثل سایر مطالباتی که دارد میگیرد و اقدام میکند و وصول میکند یعنی اگر وزارت خواربار در رأس موعده نداد خود بانک یک تکالیفی دارد که مطابق آن تکالیف در استرداد وامی که داده اقدام میکند موضوع دیگری که راجع به ۷۵ میلیون وام سابق فرمودید که میگویند ۱۷ میلیون آن باقی است و بر میگردد بنده خواستم عرض کنم مقدمه این لایحه مورد موافقت کمیسیون بودجه نیست در جلسه

قبل هم عرض کردم آن مقدمه که قانونی نیست خاصه با تبصره که آقای طباطبائی پیشنهاد کردند و مورد قبول و موافقت واقع شد که تا سه ماه دیگر حساب روشن بشود و صورت داده شود دیگر ما نباید بیائیم و بگوئیم در مقدمه لایحه پنجاه و چند میلیون ضرر و زیان است اما راجع به کلمه فقط آقای وزیر خواربار توضیح دادند که مقتضی نیست حالا دیگر بسته است بنظر مجلس شورای ملی.

سزاوار - اجازه میفرمائید بنده یک توضیحی بدهم؟ اگر بماده واحده توجه بفرمائید و مخبر کمیسیون توجه بکنند این جا در ماده اختیار داده شده است که وزارت دارائی این وام را بگیرد و برای خرید مواد ارزاقی بتدریج بدهد برای استردادش هم همینطور بوزارت دارائی اجازه داده شده پس بنده اشتباه نکرده ام و اگر طریق استردادش وزارت دارائی نیست طریق گرفتنش هم باید وزارت خواربار باشد ولی متن ماده واحده غیر از این است و میگوید با وزارت دارائی است و او استرداد میکند پس من اشتباهی نکرده ام.

جبهی از نمایندگان - رأی بگیرید

رئیس - نظر آقای مخبر چیست؟

مخبر - بسته بنظر مجلس است.

وزیر خواربار - در اساس پیشنهاد آقای سزاوار مخالفتی

ندارم و اما اشاره که راجع بمقدمه لایحه شد در مقدمه لایحه اگر توجه کرده باشید توضیح داده شده است برای خرید مواد خواربار مقداری اعتبار داده شده است و در حدود هفده میلیون و کسری تومان مطالبات و کالاهای موجود میباشد که در انبارهای تهران و سایر نقاط هست و حالا متجاوز از دوازده هزار و چند صد تن از مواد خوارباری در انبارها موجود است و مطالباتی هم هست و این مطالبات هم یک مطالبات پوسیده و غیر قابل وصولی نیست مطالبات کوچکی نیست یک چیزهایی است که فروخته شده است پولش هم هنوز داده نشده است آنها هم مسلماً پولش گرفته خواهد شد و مسترد خواهد شد اما کلمه فقط را هم تصور میکنم در عمل تولید اشکالاتی میکند و خواهش میکنم مسترد بفرمائید

ولی با کلمه مکلف است موافقت میکنم.
سزاوار - پیشنهاد راجع به مکلف است را که قبول فرمودند بنده هم پیشنهاد دیگر را راجع بکلمه فقط مسترد میکنم.
مخبر - پیشنهاد آقای سزاوار را که قبول فرمودند راجع به مکلف است بخوانید.

(آقای هاشمی باین ترتیب خواندند)

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود که از این تاریخ تا آخر شهریور ماه ۱۳۲۲ بتدریج و به تناسب احتیاجی که برای خرید مواد ارزاقی از طرف وزارت خواربار پیدا میشود مبلغ پانصد میلیون ریال از بانک ملی ایران وام گرفته و بمصرف مزبور برساند مبلغ مورد اعتبار را وزارت دارائی مکلف است از محل فروش اجناس بتدریج در ظرف یک سال تا آخر شهریور ۱۳۲۳ مسترد دارد.

مخبر - بسیار خوب بنده هم موافقت میکنم

رئیس - پیشنهاد آقای معذل خوانده میشود:

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده ضمیمه شود.

تبصره - صورتی را که وزارت خواربار منتشر میکند باید قبلاً بتصویب هیئت بازرسی رسیده باشد و در موقع انتشار تقدیم مجلس شود.

معذل - بنده نظرم از این پیشنهاد این است که یک صورتی فردا صبح شاید منتشر شد که نخود اینقدر و ذرت اینقدر فلان چیز اینقدر بطوریکه آقای تدین فرمودند پشت تریبون از اهواز و جوشقان و کجا و کجا از اینصورت که ما چیزی نفهمیدیم و بهتر این است که این یکصد و پنج میلیون تومان را که صورتش رامیخواهند منتشر کنند یک هیئت بازرسی که در وزارت دادگستری هستند با هیئت بازرسی کشور یا در وزارت دارائی که معین میشود این صورتهای را قبلاً رسیدگی و تصدیق و بازرسی کرده باشند و بگویند که این صورت صحیح است والا صرف قرائت و طبع و نشر ارقام و اعداد تنها کافی نیست این صورت باید بازرسی شود و تقدیم مجلس شورای ملی بشود که رویش صحبت بشود

والا یک صورتی توی روزنامه خواهند خواند بدون اینکه بدانید این صورت صحیح است یا نیست.

مخبر - محل رسیدگی محاسبات و تسجیل آن دیوان محاسبات است و در موقع رسیدگی تمام این کارهایی را که فرمودید دیوان محاسبات خواهد کرد و علاوه بر این وظایفی که اساساً برای دیوان محاسبات طبق قانون مقرر است و رسیدگی می کند در آن تبصره پیشنهادی هم مقرر شده است که آقای دکتر میلسپو هم بآن برسد و رسیدگی کند و تصدیق کند جای نگرانی نیست و بازرسی دیگر در مقابل دیوان محاسبات دیگر اهمیتی ندارد و این وجوه را باید دیوان محاسبات طبق قوانین رسیدگی کند.

معذل - اگر دیوان محاسبات و دکتر میلسپو رسیدگی میکنند بنده پیشنهاد خودم را پس میگیرم.

رئیس - حالا ماده واحده با این تبصره هائی که بآن اضافه شده است خوانده میشود.

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود که از این تاریخ تا آخر شهریور ماه ۱۳۲۲ بتدریج و به تناسب احتیاجی که برای خرید مواد ارزاقی از طرف وزارت خواربار پیدا میشود مبلغ پانصد میلیون ریال از بانک ملی ایران وام گرفته و بمصرف مزبور برساند مبلغ مورد اعتبار را وزارت دارائی مکلف است از محل فروش اجناس بتدریج در ظرف یکسال تا آخر شهریور ۱۳۲۳ مسترد خواهد شد.

مخبر - مسترد دارد.

هاشمی - بلی مسترد دارد. بجای مسترد خواهد شد. تبصره ۱ - دولت مکلف است در ظرف سه ماه بحساب وزارت خواربار بابت یکهزار و پنجاه میلیون ریال وامی که قبلاً بتصویب این قانون بآن وزارتخانه داده شده رسیدگی نموده و این حساب را با تصدیق رئیس کل دارائی طبع و نشر نماید.

تبصره ۲ - وزارت خواربار مکلف است در تمام نقاطی

که تشکیلات خواربار دارد طبق تقاضاهای اشخاص بمیزان آئین نامه قانون منع احتکار جواز آرد بدون مطالبه کوپن صادر نماید.

مخبر - البته آقای افشار بالاخره منظور جنابعالی از این پیشنهاد تأمین شده است که در نقاطی که وزارت خواربار شعبه دارد اشخاصی که جواز آرد میخواهند بآنها بدهند ولی این را که شما نوشته اید بدون مطالبه کوپن و حال آنکه منظور این است که دیگر در مقابل کوپن نان بآنها ندهند والا کوپن را ندهند جواز آرد هم بگیرند که نمیشود

افشار - باید بدون کوپن باشد.

معذل - شما که این پیشنهاد را قبول کردید آقا وزیر قبول کرد. یعنی چه؟

مخبر - بنده الآن هم موافق هستم البته در تمام نقاطی که وزارت خواربار شعبه دارد باید بمردم جواز آرد بدهند ولی بدون مطالبه کوپن که نمیشود.

هاشمی - در پیشنهادتان باید مرقوم فرمائید نامیزان چون بمیزان درست در نمی آید و عبارت ناقص میشود.

افشار - نه خیر درست است. بمیزان آئین نامه قانون منع احتکار.

وزیر خواربار - مسبق هستید که بدون مطالبه کوپن در تهران که نمیشود چون در تهران کوپن نان توزیع شده فردا اگر یک اشخاصی آمدند و تقاضا کردند کوپن هم در دست شان باشد جواز هم داده شود آرد هم داده شود نان هم بگیرند؟

معذل - چه اشکالی دارد هم آرد بدهید هم نان مگر اینها این را از محاسبات میخواهند بیرون ببرند چه اشکالی دارد؟

مخبر - اشکالی ندارد بگذارید و رد بشوید.

رئیس - رأی میگیریم بماده واحده با اصلاحاتی که در آن شد و دو تبصره بترتیبی که قرائت شد آقایان موافقتین ورقه سفید خواهند داد.

(اخذ واستخراج آراء بعمل آمده ۶۷ ورقه سفید شمرده شد)
رئیس - عده حاضر موقع اعلام رأی ۹۱ نفر به اکثریت
۶۹ رأی تصویب شد .

وزیر فرهنگ (آقای دکتر سیاسی) - لایحه تعلیمات
اجباری مدتی است برای شور دوم و برای دستور حاضر
است چون همه آقایان نمایندگان محترم باین موضوع
علاقمند هستند شهر یورماه هم نزدیک است و اگر این
قانون را بخواهیم اجرا کنیم از حالا باید مقدماتش را فراهم
کنیم (صحیح است) و تقاضی میکنم چون مجلس شورای
ملی هم موافق است این لایحه جزو دستور گذارده شود
(صحیح است)

۳ - معرفی وزیر کشور و وزیر مشاور از طرف
آقای نخست وزیر

نخست وزیر (آقای سهیلی) - چون موقع انتخابات
نزدیک است و برای وزارت کشور لازم بود يك وزیر مستقلى
معین بشود لهذا آقای سمیعی را كه مستعنی از معرفی
هستند بسمت وزارت کشور معرفی میکنم و بجای ایشان
آقای فهیمی را كه از مأمورین مجرب و كار آزموده دولت

هستند بسمت وزارت مشاور به مجلس شورای ملی معرفی
میکنم .

عده از نمایندگان - صحیح است . مبارك است ختم
جلسه . ختم جلسه .

رئیس - از آقایان خواهش میشود پس از ختم جلسه
شعبات را تشکیل بدهند و اعضاء کمیسیون عرایض و مرخصی
و مبتکرات را معین و انتخاب کنند با اینکه دو سه جلسه
میگذرد هنوز در این باب اقدامی نشده و کارهای عرایض
و مرخصی معطل مانده است .

۴ - موقع و دستور جلسه آتی - ختم جلسه

رئیس - اگر اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم
(صحیح است) جلسه آتی روز سه شنبه ۲۱ تیر ماه چهار
ساعت قبل از ظهر دستور هم شور دوم لایحه

تعلیمات اجباری كه آقای وزیر فرهنگ تقاضا کردند
(صحیح است)

[مجلس مقارن ظهر ختم شد]

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

اسامی رأی دهندگان : آقایان : هدایت الله پالیزی - دکتر غنی - بعین اسفندیاری - هاشمی - رضوی - نواب یزدی - منشور -
مینی - منصف - دکتر لقمان - رستم گیو - رفیعی - مقدم - ملك زاده آملی - افغمی - لبقوانی - شیرازی - شاهرودی - نقابت - نائینی -
مشار - ناهید - ملایری - انوار - مؤید احمدی - معادل - بوداغان - عزیزی - معتضدی - مؤید نایبی - افشار - امامی - گرگانی - دکتر
ملكزاده - مسعودی خراسانی - مهدوی - دکتر طاهری - دهستانی - گودرز نیا - روحی - لاریجانی - جلالی - ذوالقدر - نراقی - چاپچی -
محمدضیائی - ملك مدنی - امیر ابراهیمی - مرآت اسفندیاری - اردبیلی - پناهی - سمیعی - اصفهانی - اصفهانیان - دکتر ادهم - فریدونی -
سزوار - دبستانی - عطاء الله پالیزی - مسعودی - پارسا - تولیت - ریگی - دکتر ضیاء - ساکینیان - فرخ - رهبری .
ورقه كه بود - امیر تیمور
ورقه سفید بی امضاء - ۲

قانون

قانون اجازه پرداخت پانصد میلیون ریال وام بوزارت خواربار برای خرید مواد ارزاقی

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود که از این تاریخ تا آخر شهریورماه ۱۳۲۲ بتدریج و متناسب احتیاجی که برای خرید مواد ارزاقی از طرف وزارت خواربار پیدا میشود مبلغ پانصد میلیون ریال از بانک ملی ایران وام گرفته و بمصرف مزبور برساند مبلغ مورد اعتبار را وزارت دارائی مکلف است از محل فروش اجناس بتدریج در ظرف یکسال تا آخر شهریور ۱۳۲۳ مسترد دارد .

تبصره ۱۵ - دولت مکلف است در ظرف سه ماه بحساب وزارت خواربار بابت یکهزار و پنجاه میلیون ریال وامی که قبل از تصویب این قانون بآن وزارتخانه داده رسیدگی نموده و این حسابرا با تصدیق رئیس کل دارائی طبع و نشر نماید .

تبصره ۲۵ - وزارت خواربار مکلف است در تمام نقاطی که تشکیلات خواربار دارد طبق تقاضاهای اشخاص بمیزان آئین نامه قانون منع احتیكار جواز آرد بدون مطالبه کوپن صادر نماید .

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه نوزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و بیست و دو بتصویب مجلس شورای

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

ملی رسید .